

30.04.2026
KSL/74/03.06.01/2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/25389/2026

LAUSUNTO: YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS (YVA-SELOSTUS), HILLONEVAN TUULIVOIMAHANKE JA SÄHKÖNSIIRTO, MYRSKY ENERGIA OY, (SAARIJÄRVI, MULTIA, ÄHTÄRI, SOINI JA KARSTULA)

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Keski-Suomen liitolta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka koskee Hillonevan tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeen osayleiskaavoitus laaditaan erillisenä prosessina, mutta samaan aikaan YVA-menettelyn kanssa. Kaksi toteutusvaihtoehtoa käsittävä Hillonevan tuulivoimaosayleiskaavan luonnos on tullut nähtäville samaan aikaan YVA-selostuksen kanssa.

Hankealue sijaitsee Keski-Suomen maakunnassa Saarijärven kaupungin länsiosassa. Sähkönsiirtovaihtoehtojen osalta tarkastelu ulottuu Keski-Suomessa myös Multian ja Karstulan kuntien alueelle sekä Etelä-Pohjanmaalle Ähtärin ja Soinin kuntien alueelle. Hankkeesta vastaa Myrsky Energia Oy.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kahta varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Tutkittava hankevaihtoehto VE1 käsittää enintään 24 tuulivoimalaa ja hankevaihtoehto VE2 käsittää enintään 17 tuulivoimalaa. Molemmissa vaihtoehtoissa tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Lisäksi YVA-selostuksessa tarkastellaan hankkeen sähkönsiirtoa. Sähkönsiirtoon on kolme vaihtoehtoa SVE1-SVE3. Kaikki sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat osittain jo olemassa olevan voimajohdon rinnalle ja osittain uuteen johtokäytävään. Vaihtoehdossa SVE2 uutta johtokäytävää rakennetaan pisin matka. YVA-ohjelmavaiheessa mainitusta aurinkovoimalan tarkastelusta on luovuttu YVA-selostusvaiheessa. Lisäksi YVA-ohjelmavaiheen jälkeen vaihtoehdon VE2 voimalamäärä on asetettu.

YVA-selostuksessa on esitetty Keski-Suomen maakuntakaavat hankesuunnittelun lähtökohdana ja kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanteesta. YVA-selostuksen eri kappaleissa kerrotaan ristiriitaista tietoa Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tilanteesta. Luvussa 8.1.2 kerrotun mukaisesti Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on tullut lainvoimaiseksi lokakuussa 2025.

YVA-selostuksessa kerrotaan Keski-Suomen maakuntakaavojen merkinnöistä ja määräyksistä. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla

merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Kuten YVA-selostuksessa on kerrottu, Hillonevan alue on merkitty tuulivoimatuotantoon soveltuva alueeksi. Maakuntakaavassa alueen pinta-ala on 13,4 km², kun hankkeen pinta-ala on YVA-selostuksessa kerrottu 32 km².

Hankevaihtoehtoista vaihtoehdossa VE1 viisi voimalaa sijoittuu rajauksen ulkopuolelle. Vaihtoehdossa VE2 kaikki voimat sijoittuvat aluerajauksen sisäpuolelle. Keski-Suomen liitto muistuttaa, että alueidenkäyttölain, aiemmin maankäyttö- ja rakennuslain, mukaan maakuntakaava koostuu kaavakohteista (aiemmin merkinnöistä) ja kaavamääräyksistä. Maakuntakaavan ohjausvaikutus muodostuu sekä merkintöjen että määräysten kautta. Vaikutusten arvioinnissa ja kaavoitusmenettelyssä tulee osoittaa, ettei maakuntakaavasta poikkeaminen ole ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavassa 2040 Hillonevan tuulivoimatuotantoon soveltuva aluetta koskee aluekohtainen suunnittelumääräys: ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteluna ei luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava metsäpeuran vaellusreittien ja lisääntymisaluiden häiriintymättömyys. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävää haitallista vaikutusta valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Alueella on huomioitava vaikutukset maakotkaan.”

Maakuntakaavassa 2040 Hillonevan alueen rajauksessa on huomioitu metsäpeuran vaellusreitit ja lisääntymisaluet sekä Pohjanmaan puoleinen uhanalaisen lajin reviiri. Maisema- ja kulttuuriperintövaikutuksiin liittyen alueen rajauksessa on huomioitu vaikutusten lieventäminen järviolueille ja Pylkönmäen taajamaan. Lähialueella vaikutuksia ulottuu Pylkönmäen taajama-alueelle ja järviolueille ja pieneltä osin Pajumäen maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Yhteisvaikutuksia Lehtomäen alueen kanssa. Keski-Suomen liitto muistuttaa, että yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitava maakuntakaavaratkaisu ja sen mukaiset tv-alueet. Keski-Suomen liiton ymmärryksen mukaan suunnittelumääräyksessä mainittua Lehtomäen aluetta ei ole huomioitu yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Keski-Suomen liiton näkemyksen mukaan selvityksissä ei varsinaisesti ole vaikutusten arvioinnin kautta perusteltu vaihtoehtojen (erityisesti VE1) toteuttamiskelpoisuutta niiltä osin, kuin se koskee maakuntakaavarajauksen perusteena olevia syitä. Esimerkiksi hankkeen metsäpeura- ja natura-selvityksissä ei oteta kantaa hankkeen kokoon tai rajauksiin.

Vastaavasti Keski-Suomen liitto huomioi, että Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 Hillonevan alueen rajaukseen vaikuttanutta uhanalaisen lajin reviiriä ja sen huomioimista ei YVA-selostuksessa mainita. YVA-selostuksen perusteella ei käy selväksi, miten petolintua koskeva asia on YVA-selostuksen johtopäätöksissä huomioitu. Keski-Suomen liitolla ei ole ollut käytössään vaikutusten arvioinnin salassa pidettäviä liitteitä, jotka sisältävät petolintuselvityksen. Keski-Suomen liitto korostaa luonnonsuojeluviranomaisten näkemyksiä arvioitaessa tehtyjen vaikutusten arviointien riittävyttä ja johtopäätösten asianmukaista huomioimista arvioinnissa.

YVA-selostuksen kohdassa ekologiset yhteydet todetaan, että laajemmassa mittakaavassa tarkasteltuna Hillonevan alue kuuluu Suomenselän vedenjakajylängön alueeseen, joka on monien lajien vaellusreitti Venäjän taigaerämaiden ja läntisen Suomen välillä, ja täten kansallisesti merkittävä ekologinen käytävä. Edelleen todetaan, että Kiesimenjärven –

Kiminginjärven välinen alue ei ole maakuntakaavoissa tai maakuntatasolla merkattu ekologinen käytävä.

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että Keski-Suomen lainvoimaisissa maakuntakaavoissa ei ole esitetty ekologisia yhteyksiä osoittavia merkintöjä. Kuitenkin esimerkiksi Maakuntakaavan 2040 Hillonevan tv-merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan, muun ohella, alueen sekä siihen liittyvän sähkönsiirron yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava metsäpeuran vaellusreittien häiriintymättömyys.

Keski-Suomen liiton vuonna 2026 julkaistu Keski-Suomen siniviherrakenne ja ekologinen verkosto -selvitys käsittelee Keski-Suomen siniviherrakenteen ja ekologisen verkoston nykytilaa ja merkitystä maakuntakaavoituksessa. Työn tavoitteena on tukea luonnon monimuotoisuuden turvaamista muodostamalla kokonaiskuva maakunnan siniviherrakenteesta ja ekologisesta verkostosta. Selvitys on osa maakuntakaavan päivitystarpeen arviointia ja uuden maakuntakaavan valmistelua. Lisäksi se toimii taustatietona laajemminkin maakunnan ja kuntien maankäytön suunnittelussa.

YVA-selostuksessa on kerrottu Keski-Suomen maakunnallisesta hiilineutraaliustavoitteesta ja Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 tiekartasta. Tiekartta on kevään aikana päivitetty ja laajennettu Keski-Suomen luonto- ja ilmastotiekartaksi, mikä korostaa luonnon monimuotoisuuden edistämisen tarvetta ilmastotavoitteen ohessa.

Keski-Suomen liitto muistuttaa, että Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:
<https://keskisuomenliitto.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut ympäristöpäällikkö Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

